

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Mrkonjić Grad
za period 01.01-31.12.2024. godine**

Broj: RV050-25

Banja Luka, 27.06.2025. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	10
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke.....	13
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji	14
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	15
	6.1.1. Prihodi i primici.....	15
	6.1.2. Rashodi i izdaci	17
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	20
	6.1.4. Neto finansiranje.....	20
	6.1.5. Razlika u finansiranju	20
	6.2. Bilans uspjeha	20
	6.2.1. Prihodi.....	21
	6.2.2. Rashodi.....	21
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	21
	6.3. Bilans stanja.....	21
	6.3.1. Aktiva	22
	6.3.2. Pasiva.....	25
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	26
	6.4. Bilans novčanih tokova	26
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	26
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	26
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	27

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Mrkonjić Grad koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2024. godine; Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Mrkonjić Grad istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2024. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. ovog Izvještaja:

Prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2024. godinu nisu izvršene eliminacije osnivačkih uloga u nižim budžetskim korisnicima i internih potraživanja i obaveza između bankovnih računa Opštine Mrkonjić Grad, što nije u skladu sa članom 122. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Rashodi po osnovu grantova u zemlji su iskazani u većem iznosu za 18.913 KM i subvencije su iskazane u većem iznosu za 32.468 KM, a u manjem iznosu su iskazani ostali neklasifikovani rashodi za 18.913 KM i grantova u zemlji za 32.468 KM, jer rashodi po osnovu organizacije prijema i manifestacija i grantovi odobreni za podršku aktivnostima Agencije za privredni razvoj opštine Mrkonjić Grad nisu klasifikovani u skladu sa članom 92. stav (10) i 95. stav (1. i 3.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Vrijednost zgrada i objekata je potcijenjena za 59.696 KM i za isti iznos su potcijenjene obaveze za nabavku stalne imovine, jer vrijednost radova na rekonstrukciji zgrade Javne ustanove Kulturno-sportski centar „Petar Kočić“ Mrkonjić Grad nije priznata u vrijednosti imovine u periodu kada su radovi izvršeni i nisu priznate pripadajuće obaveze, što nije u skladu sa članom 26. i 82. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.2.1. ovog Izvještaja:

Obaveze po sudskim rješenjima potcijenjene su za 58.170 KM, a za isti iznos precijenjen je finansijski rezultat ranijih godina, jer nisu evidentirane obaveze i zatezne kamate po pravosnažnoj i izvršnoj sudskoj presudi iz 2014. godine, što nije u skladu sa članom 82. stav (2. i 5.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Mrkonjić Grad za godinu koja se završava na dan 31.12.2024. godine objelodanjena su pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Mrkonjić Grad za godinu koja se završava na dan 31.12.2024. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih

računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 27.06.2025. godine

v.d. Glavnog revizora

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske. Nakon toga nije zaključen novi Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, a Opština Mrkonjić Grad je postojeći Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad uskladila su odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Međutim, načelnik opštine Mrkonjić Grad je donio Odluku o privremenom obračunu plata i visini cijene rada za sve zaposlene radnike u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad, kojom su, počev od 01.05.2024. godine, utvrđeni viši koeficijenti složenosti posla u odnosu na sve pojedinačne koeficijente utvrđene po radnim mjestima članom 4. Pravilnika o platama i naknadama službenika i namještenika zaposlenih u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad i u odnosu na gornje granice raspona koeficijenta za prve četiri platne grupe utvrđene članom 6. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad, a cijena rada je utvrđena u nižem iznosu od cijene rada utvrđene članom 5. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad, što nije u skladu sa članom 123. stav (1. i 2.) Zakona o radu i članom 13. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa

propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Mrkonjić Grad obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Mrkonjić Grad.

Banja Luka, 27.06.2025. godine

v.d. Glavnog revizora

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja vrše eliminacije osnivačkih uloga u nižim budžetskim korisnicima i internih obaveza i potraživanja, u skladu sa članom 122. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 2) kontrolisanim entitetima koji ispunjavaju uslove definiše status budžetskih korisnika u skladu sa članom 5. Pravilnika o kriterijumima za sticanje statusa budžetskog korisnika i njihovi izvještaji uključuju u konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Mrkonjić Grad u skladu sa članom 122. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) vrijednost radova na rekonstrukciji zgrada i objekata priznaje u knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u periodu kada su izvršeni, obaveze priznaju u periodu kada su nastale i evidentiraju ostali primici i ostali izdaci u skladu sa članom 26., 82., 98. i 112. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 4) klasifikacija rashoda po osnovu organizacije prijema i manifestacija i grantova vrši u skladu sa članom 92. stav (10) i 95. stav (1. i 3.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 5) preduzmu aktivnosti na ažuriranju knjigovodstvene evidencije nekretnina u svojini Opštine Mrkonjić Grad na osnovu vjerodostojnih isprava iz zemljišne evidencije i shodno tome izvrše evidentiranja u skladu sa važećim računovodstvenim politikama za budžetske korisnike,
- 6) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije zahtijevane MRS-JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima (paragraf 59).

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Centar za socijalni rad Mrkonjić Grad i JU Dječiji vrtić „Milja Đukanović“ Mrkonjić Grad da obezbijede da se:

- 7) evidentiranje obračunskih prihoda za nastala potraživanja i umanjenje obračunskih prihoda za naplaćena potraživanja vrši u skladu sa članom 71. i 72. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru JU Dječiji vrtić „Milja Đukanović“ Mrkonjić Grad i JU Gimnazija Mrkonjić Grad da obezbijede da se:

- 8) izvještaji o popisu u JU Dječiji vrtić „Milja Đukanović“ Mrkonjić Grad sačinjavaju u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 3. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i imenovanje članova popisnih komisija u JU Gimnazija Mrkonjić Grad vrši u skladu sa članom 14. stav (1) istog pravilnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) dodjela grantova sportskim organizacijama i udruženjima, udruženjima u oblasti kulture i mjesnim zajednicama vrši na osnovu provedenog javnog poziva, u skladu sa pravilnicima o postupcima i kriterijumima za dodjelu grantova iz budžeta opštine Mrkonjić Grad.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad Mrkonjić Grad i JU Dječiji vrtić „Milja Đukanović“ Mrkonjić Grad da obezbijede da se:

- 2) pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene i pravilnik o platama i naknadama zaposlenih usklade sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske, odnosno Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske, u dijelu koji se odnosi na uvećanje osnovne plate i druga primanja zaposlenih.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja „Dr Jovan Rašković“ Mrkonjić Grad da obezbijedi da se:

- 3) uspostave interni računovodstveni kontrolni postupci koji će obezbijediti ispravnost unesenih podataka u pomoćnoj analitičkoj evidenciji zaliha lijekova i medicinskog materijala, u skladu sa članom 12. stav (2) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se:

- 4) opšti akti kojima su definisani načini obezbjeđenja sredstava za razvoj sporta i kulture i utvrđene naknade za izdate obrasce izvoda i uvjerenja iz matičnih knjiga usklade sa važećim zakonskim propisima.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Pravilnik o kriterijumima za sticanje statusa budžetskog korisnika;
- Odluka o usvajanju Rebalansa budžeta opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu i Odluka o izvršenju Budžeta opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4. i 9-11.;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, član 59-76.;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o sistemu javnih službi, član 16. i 18.;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o vodama, član 188-195.;
- Zakon o šumama, član 87-98.;
- Zakona o poljoprivrednom zemljištu, član 9., 10., 32-36., 54., 62. i 69.;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, član 6-12. i 20-25.;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o administrativnim taksama;
- Zakon o porezu na nepokretnosti, član 4., 8., 9. i 12.;
- Zakon o uređenju prostora i građenju, član 25., 26., 67-83.;
- Zakon o socijalnoj zaštiti, član 20-63.;
- Zakon o radu, član 33., 39., 125., 204-207.;
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad;
- Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u JU Dječiji vrtić Mrkonjić Grad;
- Interni pravilnici Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika navedeni u ovom izvještaju.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: Opština) je smještena u jugozapadnom dijelu Republike Srpske na površini od 670 km². Teritorijalno je organizovana u 22 mjesne zajednice u kojima, prema popisu iz 2013. godine, živi oko 16.000 stanovnika.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16, 36/19 i 61/21), Statutom i drugim važećim propisima, kojima su utvrđena područja odgovornosti, nadležnosti organa i načina finansiranja opštine. Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik opštine. Skupština opštine Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: Skupština opštine) je predstavničko tijelo građana, organ odlučivanja i kreiranja politike Opštine i čini je 25 odbornika. Načelnik je nosilac izvršne vlasti koji zastupa i predstavlja Opštinu, rukovodi Opštinskom upravom i odgovoran je za njen rad.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave za 2024. godinu, Opština je svrstana u razvijene jedinice lokalne samouprave.

Sredstva za rad Opštine obezbijeđena su iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera, primitaka za nefinansijsku imovinu, primitaka od zaduživanja i ostalih primitaka. Finansijske transakcije se vrše u sistemu Jedinstvenog računa trezora Opštine i evidentiraju u Glavnoj knjizi trezora (u daljem tekstu: GKT) Opštine na računovodstvenom fondu 01 (opšti fond).

Konsolidovane godišnje finansijske izvještaje Opštine čine finansijski izvještaji Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika koji su u sastavu GKT Opštine i to Javna ustanova Centar za socijalni rad Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: JU Centar za socijalni rad), Javna ustanova Dječiji vrtić „Milja Đukanović“ Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: JU Dječiji vrtić), Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Jovan Rašković“ Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: JZU Dom zdravlja), Javna ustanova Gimnazija Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: JU Gimnazija), Javna ustanova Srednjoškolski centar Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: JU Srednjoškolski centar) i Javna ustanova Narodna biblioteka Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: JU Narodna biblioteka).

Entiteti javnog sektora koji se nalaze pod kontrolom Opštine su Javna ustanova Kulturno-sportski centar „Petar Kočić“ Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: JU Kulturno-sportski centar), Agencija za privredni razvoj opštine Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: Agencija za privredni razvoj), Akcionarsko društvo za proizvodnju konfekcije „Mladost MG“ Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: AD „Mladost MG“ Mrkonjić Grad) i Komunalno preduzeće „Park“ a.d. Mrkonjić Grad (u daljem tekstu: KP „Park“ a.d. Mrkonjić Grad).

U 2023. godini Skupština opštine je donijela Odluku o prestanku rada Javnog preduzeća za upravljanje poslovnim prostorima, tržnicom i parkinzima „Grad“ Mrkonjić-Grad i po okončanju likvidacionog postupka navedeno preduzeće je rješenjem nadležnog suda od 05.12.2024. godine brisano iz registra poslovnih subjekata. U 2024. godini Skupština opštine je donijela Odluku o stavljanju van snage Odluke o osnivanju Zajedničke javne ustanove Turistička organizacija „Krajina“, koja nikada nije bila upisana u registar poslovnih subjekata, te Odluku o osnivanju Javne ustanove Turistička organizacija Mrkonjić Grad. Postupak osnivanja Javne ustanove Turistička organizacija Mrkonjić Grad nije okončan do isteka 2024. godine.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine za period 01.01-31.12.2024. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Opštine za 2021. godinu i sačinila izvještaj u kome je dato deset preporuka, od kojih četiri za finansijske izvještaje i šest za usklađenost. Opština je dostavila odgovor o radnjama koje su preduzete u cilju provođenja preporuka i otklanjanja nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju broj RV072-22 od 24.11.2022. godine, u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14).

Revizijom je utvrđeno da je provedeno osam preporuka, a djelimično su provedene dvije preporuke koje se odnose na usaglašavanje internih akata JU Centar za socijalni rad i JU Dječiji vrtić sa posebnim kolektivnim ugovorima (tačka 3. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad („Službeni glasnik opštine Mrkonjić Grad“ broj 6/15, 1/17, 1/20, 1/22, 1/24 i 4/24) kao osnovne organizacione jedinice obrazovano je pet odjeljenja, Stručna služba Skupštine i Načelnika opštine i Jedinica za internu reviziju. Navedenim pravilnikom sistematizovano je 80 radnih mjesta sa 95 izvršilaca (bez radnih mjesta opštinskih funkcionera).

Na dan 31.12.2024. godine u Opštinskoj upravi bilo je 76 zaposlenih, od kojih 62 na neodređeno vrijeme, deset na određeno vrijeme (uključujući šest lica imenovanih na mandatni period) i četiri funkcionera, od kojih jedan po osnovu prava iz člana 28. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 96/05 i 98/13), dok je potpredsjednik Skupštine opštine funkciju obavljao volonterski. Kod nižih budžetskih korisnika kojima se sredstva za lična primanja obezbjeđuju iz budžeta Opštine, na dan 31.12.2024. godine bilo je zaposleno 153 lica (130 na neodređeno vrijeme i 23 na određeno vrijeme).

Funkciju direktora i funkcije članova upravnog odbora JU Centar za socijalni rad, JU Dječiji vrtić i JZU Dom zdravlja su tokom cijele 2024. godine obavljali vršioci dužnosti imenovani na period od 60 dana, a najkasnije do okončanja redovne konkursne procedure, rješenjima Skupštine opštine od 28.04.2023. godine i izmjenama rješenja za dva lica od 27.11.2024. godine i 06.12.2024. godine. Navedeno nije u skladu sa članom 16. stav (6) i 18. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/07, 109/12 i 44/16), kojima je propisano da upravni odbor i direktora ustanove imenuje i razrješava osnivač uz prethodno proveden postupak javne konkurencije i nije u skladu sa članom 4. stav (2) Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 41/03), kojim je propisano da se, kao izuzetak, imenovanja na kraći period vrše na najviše dva mjeseca i da se ne mogu ponoviti. Provođenje konkursne procedure, izbor i imenovanje direktora i članova upravnih odbora navedenih javnih ustanova izvršeni su u 2025. godini.

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 21/21 i 69/21) produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/23). Nakon toga nije zaključen novi Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Obračun ličnih primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi je definisan odredbama Kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad, Pravilnikom o platama i naknadama službenika i namještenika zaposlenih u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad, Odlukom o utvrđivanju visine plate funkcionera Opštine i Sporazumom o visini regresa za korišćenje godišnjeg odmora (od 21.05.2024. godine), koji je zaključen između

načelnika Opštine i predsjednika sindikata Opštinske uprave. Koeficijenti utvrđeni pojedinačnim Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Opštinskoj upravi prilagođeni su odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Međutim, načelnik Opštine je donio Odluku o privremenom obračunu plata i visini cijene rada za sve zaposlene radnike u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad, kojom su, počev od 01.05.2024. godine, utvrđeni viši koeficijenti složenosti posla u odnosu na sve pojedinačne koeficijente utvrđene po radnim mjestima članom 4. Pravilnika o platama i naknadama službenika i namještenika zaposlenih u Opštinskoj upravi i u odnosu na gornje granice raspona koeficijenta za prve četiri platne grupe utvrđene članom 6. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi, a cijena rada je utvrđena u nižem iznosu od cijene rada utvrđene članom 5. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi, što nije u skladu sa članom 123. stav (1. i 2.) Zakona o radu i članom 13. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16).

Pravilnikom o platama i naknadama zaposlenih u JU Centar za socijalni rad utvrđeni su koeficijenti za obračun plata zaposlenih u skladu sa članom 19. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 69/21 i 33/22). Međutim, odredbe navedenog pravilnika nisu usklađene sa članom 22. i 24. stav (8) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske, u dijelu koji se odnosi na pravilnikom utvrđeno pravo na uvećanje osnovne plate zaposlenih za obavljanje visoko složenih, najsloženijih i izuzetno značajnih poslova do 30% i pravo na sipanje pogonskog goriva u vozilo za potrebe obavljanja službenog putovanja bez nadoknade troškova za korišćenje sopstvenog automobila. U 2024. godini odobreno je uvećanje plate za dva radnika za 10% i 20%.

Pojedinačnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u JU Dječiji vrtić i Pravilnikom o platama, naknadama i drugim primanjima za zaposlene u JU Dječiji vrtić utvrđeni su koeficijenti za obračun plata zaposlenih u skladu sa članom 15. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 82/22). Odredbe navedenih akata JU Dječiji vrtić nisu usklađene sa članom 32. i 34. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske, u dijelu koji se odnosi na pojedinačnim kolektivnim ugovorom i pravilnikom utvrđeni veći iznos jubilarne nagrade za 30 godina radnog staža i pomoći radniku ili njegovoj porodici u slučaju smrti, bolesti i rođenja djeteta, jer iznos nagrade i pomoći nije definisan na osnovu cijene rada utvrđene odlukom Vlade Republike Srpske, već na osnovu veće cijene rada koju primjenjuje javna ustanova. U 2024. godini nije bilo isplata po navedenim osnovama. Takođe, Pravilnikom o platama, naknadama i drugim primanjima za zaposlene u JU Dječiji vrtić zaposlenima su data prava na uvećanje osnovne plate po osnovu otežanih uslova rada do 20% i obavljanja poslova u okviru određenih radnih mjesta za 10%, te na isplatu sredstava na ime nagrada povodom praznika i manifestacija, koja nisu utvrđena Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske. U 2024. godini za tri radnika je odobreno uvećanja osnovne plate za 10% po osnovu otežanih uslova rada.

U skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17), imenovano je odgovorno lice za operativno sprovođenje aktivnosti koordinacije u vezi sa uspostavljanjem, sprovođenjem i razvojem finansijskog upravljanja i kontrole u Opštinskoj upravi, sačinjena je Knjiga poslovnih procesa, uspostavljen Registar rizika i donesena Strategija upravljanja rizicima Opštinske uprave opštine Mrkonjić Grad. Za 2024. godinu je sačinjen i dostavljen godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, propisan članom 5. Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu

izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 1/22).

Prema kriterijumima iz člana 19. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, Opština je obavezna da uspostavi jedinicu interne revizije. Jedinica za internu reviziju je organizaciono predviđena Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Opštinskoj upravi, ali nije uspostavljena u funkcionalnom smislu, jer sistematizovana radna mjesta rukovodioca Jedinice za internu reviziju i jednog internog revizora nisu popunjena.

Interni računovodstveni kontrolni postupci u JZU Dom zdravlja nisu uspostavljeni na način da obezbijede kontrolu i ispravnost unesenih podataka u pomoćnoj analitičkoj evidenciji zaliha lijekova i medicinskog materijala, kako je propisano članom 12. stav (2) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20), te u nekoliko slučajeva vrste i količine lijekova i materijala za koje je sačinjen izlaz sa zaliha ne odgovaraju vrsti i količini lijekova i materijala navedenim na traženju.

U skladu sa rješenjima o imenovanju komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, izvršen je popis imovine i obaveza i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđeno je da izvještaji popisnih komisija o izvršenom popisu imovine i obaveza u JU Dječiji vrtić ne sadrže uporedne preglede stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisanih osnovnih sredstava, potraživanja i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 3. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), a u komisije za popis sitnog inventara i biblioteke u JU Gimnazija imenovana su lica koja rukuju imovinom, odnosno koja su materijalno zadužena imovinom koja je predmet popisa, što nije u skladu sa članom 14. stav (1) navedenog pravilnika.

Opština je u 2024. godini iskazala prihode po osnovu samodoprinosu na teritoriji opštine, naplaćene na osnovu Odluke Skupštine opštine o obezbjeđenju izvora sredstava za razvoj sporta i kulture na području opštine Mrkonjić-Grad, broj 01-023-85/2000. od 27.12.2000. godine. Navedenom odlukom je utvrđeno da su obveznici izdvajanja sredstava samodoprinosu sva pravna i fizička lica koja obavljaju poslovnu djelatnost ili ostvaruju dobit na području Opštine i definisane su osnovice za obačun (neto plate zaposlenih radnika, metar eksploatisane šume, metar nabavljene oblovine, metar ili tona eksploatisane prirodne mineralne sirovine, naknada po osnovu potopljenog zemljišta, registracije vozila). S obzirom da je članom 74. Zakona o lokalnoj samoupravi propisano da prihodi jedinice lokalne samouprave uključuju prihode od samodoprinosu, a da isti nisu zakonskim propisima definisani kao obavezna vrsta poreskih i neporeskih davanja koje čine poreski sistem Republike Srpske niti upisani u Registar poreskih i neporeskih davanja, prihodi od samodoprinosu mogu se ostvarivati isključivo po osnovu dobrovoljnih uplata. Iako je Odlukom Skupštine opštine formalno utvrđena obaveza uplate samodoprinosu na teritoriji Opštine, u praksi ne postoji prinuda naplate, te su jedini uplatioci u 2024. godini bili ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" a.d. Mrkonjić Grad i sama Opština (tačka 6.1.1.1. izvještaja). Samodoprinos koje je Opština uplatila na svoje račune nije obračunat na teret ličnih primanja zaposlenih, već na teret Opštine kao poslodavca.

Takođe, u 2024. godini su iskazani prihodi od pružanja javnih usluga (tačka 6.1.1.1. izvještaja) naplaćeni na osnovu Odluke načelnika Opštine o utvrđivanju naknade za izdate obrasce izvoda i uvjerenja iz matične knjige, broj 01-532-140/13 od 08.04.2013. godine, koja nije donesena u skladu sa nadležnostima načelnika opštine definisanim članom 59. Zakona o lokalnoj samoupravi, jer se za spise i radnje u postupku pred jedinicama lokalne samouprave plaćaju takse prema odluci i tarifama administrativnih taksa skupštine jedinice lokalne samouprave.

Prema navedenom u tačkama 6., 6.1.2.1., 6.3.1.2. i 6.3.2.1. ovog izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad i JU Dječiji vrtić da obezbijede da se pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene i pravilnik o platama i naknadama zaposlenih usklade sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske, odnosno Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske, u dijelu koji se odnosi na uvećanje osnovne plate i druga primanja zaposlenih.

Preporučuje se direktoru JZU Dom zdravlja da obezbijedi da se uspostave interni računovodstveni kontrolni postupci koji će obezbijediti ispravnost unesenih podataka u pomoćnoj analitičkoj evidenciji zaliha lijekova i medicinskog materijala, u skladu sa članom 12. stav (2) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se direktoru JU Dječiji vrtić i JU Gimnazija da obezbijede da se izvještaji o popisu u JU Dječiji vrtić sačinjavaju u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 3. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i imenovanje članova popisnih komisija u JU Gimnazija vrši u skladu sa članom 14. stav (1) istog pravilnika.

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se opšti akti kojima su definisani načini obezbjeđenja sredstava za razvoj sporta i kulture i utvrđene naknade za izdate obrasce izvoda i uvjerenja iz matičnih knjiga usklade sa važećim zakonskim propisima.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Opštine i izmjenama i dopunama plana za 2024. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti 6.596.717 KM bez poreza na dodatu vrijednost, od čega za nabavku radova 5.319.013 KM, usluga 865.286 KM i robe 412.418 KM.

Prema izvještaju o realizaciji javnih nabavki u 2024. godini ugovorene su nabavke u vrijednosti od 4.001.571 KM putem deset otvorenih postupaka (3.163.887 KM), 18 konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (464.718 KM) i 86 direktnih sporazuma (372.966 KM), što čini 61% planom predviđenih nabavki. Najvećim dijelom se odnose na nabavku radova na asfaltiranju lokalnih puteva (1.044.069 KM), rekonstrukciji gradskih i seoskih puteva (704.891 KM), rekonstrukciji ulice Miloša Obilića (366.032 KM), dogradnji i nadogradnji objekta JU Dječiji vrtić (333.310 KM), nasipanju lokalnih puteva (141.000 KM), izgradnji fekalne kanalizacije u Beogradskoj ulici (127.970 KM), nabavku usluga prevoza učenika osnovnih i srednjih škola na području Opštine (169.179 KM). Pored navedenog, u 2024. godini je zaključeno sedam ugovora, ukupne vrijednosti od 203.927 KM, za nabavke koje su izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama.

Revizijom je obuhvaćeno osam postupaka nabavki ugovorene vrijednosti 1.950.811 KM, odnosno 49% vrijednosti nabavki koje je provela Opština u 2024. godini. Takođe, ispitana je jedna nabavka JU Dječiji vrtić (konkurentski zahtjev) ugovorene vrijednosti 19.435 KM i dvije nabavke JZU Dom zdravlja (otvoreni postupak i konkurentski zahtjev) ugovorene vrijednosti 127.828 KM.

Kod revizijom ispitanih postupaka javnih nabavki nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na odredbe Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština Opštine je 15.12.2023. godine donijela Odluku o usvajanju Budžeta opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu i Odluku o izvršenju Budžeta opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu u iznosu od 22.211.000 KM („Službeni glasnik opštine Mrkonjić Grad“ broj 8/23), a 26.12.2024. godine Odluku o usvajanju Rebalansa budžeta opštine Mrkonjić Grad za 2024.

godinu i Odluku o izmjeni Odluke o izvršenju Budžeta opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu u iznosu od 22.774.000 KM („Službeni glasnik opštine Mrkonjić Grad“ broj 7/24).

Rebalansom budžeta su planirani poreski prihodi (9.934.500 KM), neporeski prihodi (7.349.000 KM), grantovi (631.000 KM), transferi između ili unutar jedinica vlasti (2.037.500 KM), primici za nefinansijsku imovinu (40.000 KM), primici od finansijske imovine (10.000 KM), primici od zaduživanja (2.000.000 KM), ostali primici (224.000 KM) i neutrošena sredstva iz ranijeg perioda (548.000 KM). Budžetski rashodi i izdaci su odobreni za rashode za lična primanja (7.313.500 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (3.276.625 KM), rashode finansiranja (271.000 KM), subvencije (450.000 KM), grantove (1.713.800 KM), doznake na ime socijalne zaštite (2.880.100 KM), rashode finansiranja i transakcija razmjene sa drugim jedinicama vlasti (19.100 KM), rashode po sudskim rješenjima (50.675 KM), transfere između ili unutar jedinica vlasti (63.000 KM), budžetsku rezervu (11.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (5.593.400 KM), izdatke za otplatu dugova (899.000 KM) i ostale izdatke (232.800 KM).

Nakon usvajanja rebalansa, u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu, izvršene su tri realokacije sredstava u ukupnom iznosu od 64.000 KM.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja propisuje proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila konsolidovane finansijske izvještaje za korisnike budžeta Opštine za 2024. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22) i obrasce konsolidovanih finansijskih izvještaja sa Napomenama dostavila Ministarstvu finansija Republike Srpske.

Prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2024. godinu nisu izvršene eliminacije osnivačkih uloga Opštine u JU Centar za socijalni rad i JZU Dom zdravlja i kratkoročnih razgraničenja iskazanih po osnovu internih potraživanja i obaveza za prenos sredstava između bankovnih računa Opštine (tačka 6.3.1.1. i 6.3.1.2. izvještaja), što nije u skladu sa članom 122. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18).

Takođe, JU Kulturno-sportski centar i Agencija za privredni razvoj nemaju status budžetskog korisnika iako se gotovo u cjelosti finansiraju iz budžeta Opštine i ispunjavaju uslove definisane članom 5. Pravilnika o kriterijumima za sticanje statusa budžetskog korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 116/13), te njihovi izvještaji nisu uključeni u konsolidovane finansijske izvještaje Opštine po principu „red po red“, kako je propisano članom 122. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja vrše eliminacije osnivačkih uloga u nižim budžetskim korisnicima i internih obaveza i potraživanja, u skladu sa članom 122. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,**
- **kontrolisanim entitetima koji ispunjavaju uslove definiše status budžetskih korisnika u skladu sa članom 5. Pravilnika o kriterijumima za sticanje statusa budžetskog korisnika i njihovi izvještaji uključuju u konsolidovane finansijske izvještaje Opštine u skladu sa članom 122. stav (1) Pravilnika o**

računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2024. godine iskazano je u obrascima Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 (u daljem tekstu: PIB 01) i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

U obrascu PIB 01 iskazani su budžetski prihodi i primici u iznosu od 21.464.646 KM, što je 3% niže u odnosu na rebalansom odobreni budžetski okvir, dok su budžetski rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 20.475.962 KM, što je 10% niže u odnosu na odobreni okvir. Na poziciji raspodjela suficita iz ranijeg perioda, iskazano je korišćenje neutrošenih kreditnih sredstava iz prethodne godine u iznosu od 547.557 KM.

U obrascu PIF ukupni prihodi, primici, rashodi i izdaci su iskazani na fondu 01 i jednaki su iznosima iskazanim u obrascu PIB 01. U postupku konsolidacije izvršena je eliminacija međusobnih transakcija između budžeta i budžetskih korisnika Opštine u iznosu od 9.965 KM.

Skupština Opštine je 16.04.2025. godine donijela Zaključak o usvajanju Izvještaja o izvršenju Budžeta opštine Mrkonjić Grad za 2024. godinu.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici na nivou konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine (obrazac PIF) iskazani su u iznosu od 21.454.681 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 19.205.212 KM, a čine ih poreski prihodi (10.159.934 KM), neporeski prihodi (6.468.867 KM), grantovi (547.733 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti (2.028.678 KM).

Poreski prihodi se najvećim dijelom odnose na indirektne poreze (8.714.614 KM), poreze na lična primanja i prihode od samostalne djelatnosti (935.844 KM), poreze na imovinu (362.957 KM) i porez na dobitke od igara na sreću (145.358 KM).

Neporeski prihodi se odnose na prihode od davanja u zakup objekata i zemljišta (14.021 KM), prihode od zemljišne rente (25.611 KM), opštinske administrativne takse (76.752 KM), komunalne takse na firmu – uplate po obavezama iz ranijeg perioda (21.944 KM), komunalne takse za korišćenje parkinga (103.011 KM), naknade za uređivanje građevinskog zemljišta (40.263 KM), naknade za privremeno zauzimanje javne površine za postavljanje šupa, garaža ili poslovnih prostora (29.888 KM), naknade za korišćenje mineralnih sirovina (345.820 KM), naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (10.236 KM), naknade za šume naplaćene najvećim dijelom od ŠG „Lisina“ Mrkonjić Grad (556.399 KM), naknade za vode (117.557 KM), naknade za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa (63.276 KM), sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara (64.774 KM), koncesione naknade za korišćenje elektroenergetskih objekata naplaćene najvećim dijelom od ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" a.d. Mrkonjić Grad (614.082 KM), prihode od pružanja javnih usluga (4.236.959 KM), samodoprinos za razvoj sporta i kulture na području Opštine (75.520 KM) iskazan po osnovu uplata ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" a.d. Mrkonjić Grad (56.158 KM) i po osnovu uplata Opštine (19.362 KM), sredstva za finansiranje plata pripravnika po zaključenim ugovorima sa JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske (52.977 KM), sredstva prikupljena za sponzorstvo kulturnih i sportskih manifestacija (6.350 KM), naknade za izradu urbanističko-tehničkih uslova, novčane kazne i drugo (13.428 KM).

Prihodi od pružanja javnih usluga se najvećim dijelom odnose na prihode JZU Dom zdravlja iskazane u iznosu od 3.778.019 KM i to po Ugovoru o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite zaključenom sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (3.222.133 KM), od participacije koju plaćaju osigurana lica prilikom korišćenja zdravstvene zaštite (92.956 KM), pruženih usluga zdravstvene zaštite licima koja nemaju zdravstveno osiguranje (60.340 KM), komercijalnih zdravstvenih usluga koje nisu ugovorene sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i naplaćuju se od korisnika usluge prema cjenovniku koji je donio Upravni odbor JZU Dom zdravlja - konsultativno-specijalistički pregledi, laboratorijska dijagnostika, izdavanje ljekarskih uvjerenja, sanitarni pregledi (399.181 KM) i ostalih usluga (3.408 KM). Preostali prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su kod Opštinske uprave po osnovu naknada za izdate obrasce izvoda i uvjerenja iz matičnih knjiga (4.664 KM), naknada za tehnički pregled objekata i drugih usluga (11.082 KM), zatim kod JU Dječiji vrtić po osnovu usluga boravka djece u vrtiću (374.701 KM) i ostalih budžetskih korisnika (68.494 KM).

Grantovi se odnose na grantove od Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica za izgradnju putne infrastrukture i kanalizacione mreže u naselju Zborište (150.000 KM), ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" a.d. Mrkonjić Grad za nabavku vozila za potrebe JU Centar za socijalni rad (107.000 KM), rekonstrukciju Društvenog doma na Kotoru (7.000 KM) i nabavku bibliotečkih polica (2.500 KM), Fonda za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka za projekat „Proširenje kapaciteta sirane u Podrašnici u opštini Mrkonjić Grad“ (18.014 KM) i od UNDP po projektu „Jačanje uloge mjesnih zajednica u BiH“ (67.234 KM). Preostali grantovi (195.985 KM) iskazani su po osnovu utrošenog iznosa sredstava uplaćenih za asfaltiranje puteva na inicijativu građana shodno Odlukama Skupštine opštine o načinu finansiranja izgradnje infrastrukture na urbanom i vanurbanom području Opštine.

Transferi između različitih jedinica vlasti se najvećim dijelom odnose na transfere od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske prema JU Centar za socijalni rad (941.362 KM) za realizaciju prava i programa iz Zakona o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 i 36/22) i nabavku vozila u okviru programa „Podrška sistema socijalne zaštite Republike Srpske za 2024. godinu“ (30.000 KM), transfere iz budžeta Predsjednika Republike Srpske za izgradnju kompleksa zatvorenog bazena i poslovnog objekta sa pratećim sadržajem (600.000 KM) i realizaciju projekta nadogradnje objekta JU Dječiji vrtić (400.000 KM), te transfere Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske za stipendije učenicima deficitarnih zanimanja (22.303 KM), pripremu djece pred polazak u školu (2.436 KM) i projekte JU Narodna biblioteka „Naš Kralj - Petar I Karađorđević“ i „Izložba stare i rijetke knjige iz fonda Narodne biblioteke Mrkonjić Grad“ (25.700 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 2.249.469 KM, a odnose se na primitke od nefinansijske imovine ostvarene prodajom poljoprivrednog i građevinskog zemljišta na osnovu odluka Skupštine opštine (29.231 KM), finansijske imovine (17 KM), zaduživanja (2.000.000 KM), te ostale primitke po osnovu avansa (3.976 KM) i refundacija naknada plata isplaćenih zaposlenima za vrijeme bolovanja i roditeljskog odsustva (216.245 KM).

Primici od zaduživanja se odnose na kreditna sredstva od Nove banke a.d. Banja Luka, uplaćena 04.01.2024. godine na namjenski račun Opštine za praćenje utroška kreditnih sredstava, u skladu sa Ugovorom o dugoročnom kreditu od 05.12.2023. godine.

Sredstva koja su građani uplatili Opštini u 2024. godini za sufinansiranje asfaltiranja puteva, a koja nisu utrošena do isteka godine, evidentirana su na kratkoročnim razgraničenjima (tačka 6.3.2.1. izvještaja). Po osnovu neutrošenog dijela navedenih, unaprijed uplaćenih sredstava, nisu evidentirani ostali primici, kako je propisano članom 112. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se vrši evidentiranje ostalih primitaka u skladu sa članom 112. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci na nivou konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine (obrazac PIF) iskazani su u iznosu od 20.465.997 KM.

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 15.421.850 KM, a odnose se na rashode po osnovu ličnih primanja zaposlenih (7.071.618 KM), korišćenja robe i usluga (3.154.476 KM), finansiranja (255.928 KM), sudskih rješenja (17.848 KM), subvencija (422.989 KM), grantova (1.622.133 KM), doznaka na ime socijalne zaštite (2.822.471 KM), transakcija razmjene između jedinica vlasti (5.408 KM) i transfera između različitih jedinica vlasti (48.979 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih se odnose na rashode za bruto plate zaposlenih (6.013.587 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (882.450 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (96.392 KM), otpremnine i jednokratne pomoći (79.189 KM).

Bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada odnose se na rashode za naknade za prevoz (83.383 KM), topli obrok (256.537 KM), regres (199.050 KM), zimnicu i ogrev (24.600 KM), jubilarne i ostale nagrade (1.776 KM), dnevnice za službena putovanja (10.159 KM) i porez i doprinose na obračunate naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (306.945 KM).

Otpremnine i jednokratne pomoći odnose se na rashode za otpremnine (32.827 KM) i novčane pomoći prilikom rođenja djeteta, smrti radnika ili člana uže porodice i ostale jednokratne pomoći (46.362 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga se odnose na rashode po osnovu utroška energije (222.025 KM), komunalnih usluga (51.874 KM), komunikacionih usluga (97.104 KM), usluga prevoza i premještaja (10.808 KM), režijskog materijala (99.699 KM), materijala za posebne namjene (92.774 KM), tekućeg održavanja zgrada (12.144 KM), objekata drumskog saobraćaja (373.925 KM), ostalih objekata (24.658 KM), prevoznih sredstava, opreme i ostalog tekućeg održavanja (78.768 KM), rashoda za utrošak goriva (79.531 KM) i putovanje i smještaj (25.365 KM), usluga finansijskog posredovanja i osiguranja (27.054 KM), informisanja i medija (54.096 KM), računovodstvenih, geodetsko-katastarskih, pravnih i administrativnih usluga (13.718 KM), kompjuterskih usluge (12.668 KM), usluga sertifikacije ISO standarda, sistematskog pregleda zaposlenih, mikrobioloških i citoloških laboratorijskih usluga za potrebe JZU Dom zdravlja i ostalih stručnih usluga (93.539 KM), usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (758.391 KM) i ostale neklasifikovane rashode (1.026.335 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine se odnose na rashode za usluge održavanja zelenih površina (6.112 KM), zimске službe (231.673 KM), čišćenja javnih površina (98.515 KM), električne rasvjete na javnim površinama (394.387 KM), uređenja prostora i ostale usluge održavanja javnih površina (27.704 KM). Skupština opštine je usvojila Program zajedničke komunalne potrošnje za 2024. godinu, obavljanje poslova zajedničke komunalne potrošnje je putem zaključenih ugovora dijelom povjereno KP „Park“ a.d. Mrkonjić Grad (zimsko čišćenje puteva, sezonsko pranje ulica i održavanje zelenih površina), a po provedenim postupcima javnih nabavki zaključeni su i ugovori o zimskom održavanju puteva sa Mrkonjić Putevi doo i „Šik Tours“ doo Mrkonjić Grad.

Ostali neklasifikovani rashodi se odnose na rashode za stručno usavršavanje zaposlenih (15.922 KM), bruto naknade članovima upravnih odbora (12.294 KM), bruto naknade članovima komisija i radnih grupa – radnih tijela i komisija Skupštine opštine, Opštinske izborne komisije i biračkih odbora (144.560 KM), bruto odbornički dodatak obračunat u

skladu sa Odlukom o određivanju novčane naknade odbornicima i članovima radnih tijela Skupštine opštine (252.591 KM), bruto naknade po zaključenim ugovorima za rad van radnog odnosa (436.234 KM) od kojih je najveći iznos iskazan kod JZU Dom zdravlja (362.490 KM), zatim na rashode za organizaciju prijema i manifestacija (63.902 KM), kupovinu poklona (2.747 KM) i troškove reprezentacije (49.354 KM), poreze, doprinose i neporeske naknade na teret poslodavca (39.724 KM), članarine i ostale nepomenute rashode (9.008 KM).

Rashodi finansiranja se odnose na rashode po osnovu kamata na primljene zajmove u zemlji od banaka.

Subvencije se odnose na subvencije nefinansijskim subjektima iz oblasti poljoprivrede (248.182 KM), trgovine i turizma (48.782 KM) i ostalih oblasti (126.025 KM). Planom utroška sredstava od koncesione naknade u 2024. godini predviđeno je da će se sredstva dijelom koristiti za sufinansiranje aktivnosti malih i srednjih preduzeća, preduzetništva i poljoprivrede, u skladu sa donesenim Programom za podsticaj privrednog razvoja Opštine za tekuću godinu. Realizaciju programa provodi Agencija za privredni razvoj, kroz objavljivanje javnog poziva, prijem zahtjeva, donošenje odluka o primljenim zahtjevima od strane skupštinskih komisija, ugovaranje, monitoring i izvještavanje od strane učesnika u implementaciji programa.

Subvencije su iskazane u većem iznosu za 32.468 KM, a u manjem iznosu su iskazani grantovi u zemlji, jer sredstva odobrena Agenciji za privredni razvoj za podršku organizovanja i učestvovanja na manifestacijama i sajmovima nisu klasifikovana u skladu sa članom 95. stav (1. i 3.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Grantovi se odnose na tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (1.562.133 KM), ostale tekuće grantove u zemlji (10.000 KM) i kapitalne grantove crkvama i vjerskim zajednicama (50.000 KM).

Tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji odnose se na tekuće grantove političkim organizacijama i udruženjima (48.600 KM), humanitarnim organizacijama i udruženjima (28.091 KM), sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima (497.087 KM), etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima (68.000 KM), organizacijama i udruženjima za afirmaciju porodice, prava boraca i osoba sa invaliditetom (66.590 KM), organizacijama u oblasti zaštite životne sredine i socijalne zaštite (29.300 KM), organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, nauke i kulture (85.119 KM), Agenciji za privredni razvoj (185.000 KM) i JU Kulturno-sportski centar (255.000 KM) za finansiranje redovnog poslovanja, Vatrogasnom društvu Mrkonjić Grad (210.000 KM) i ostalim neprofitnim subjektima u zemlji (89.346 KM).

Grantovi sportskim organizacijama i udruženjima (444.397 KM), udruženjima u oblasti kulture (36.750 KM) i mjesnim zajednicama (52.099 KM) dodijeljeni su sa zbirnih pozicija odobrenih budžetom za ove namjene na osnovu pojedinačno podnesenih zahtjeva subjekata, bez raspisivanja javnog poziva, što nije u skladu sa članom 2. stav (1) Pravilnika o kriterijumima, uslovima i načinu sufinansiranja sporta na području opštine Mrkonjić Grad, članom 3. Pravilnika o javnom pozivu, kriterijumima i načinu ocjenjivanja projekata udruženja građana/nevladinih organizacija i članom 5. stav (1) Pravilnika o postupku dodjele sredstava iz budžeta opštine Mrkonjić Grad za podršku projektima mjesnih zajednica.

Grantovi u zemlji su iskazani u većem iznosu za 18.913 KM, a u manjem iznosu su iskazani ostali neklasifikovani rashodi, jer rashodi nastali po provedenim nabavkama roba i usluga u svrhu organizacije prijema i manifestacija nisu klasifikovani u skladu sa članom 92. stav (10) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Doznake na ime socijalne zaštite odnose se na tekuće doznake korisnicima prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti (za stalnu novčanu pomoć, dodatak za pomoć i njegu drugog lica, lične invalidnine, podršku u izjednačavanju mogućnosti djece i omladine sa smetnjama u razvoju, smještaj u ustanove socijalne zaštite, zbrinjavanje u hraniteljsku porodicu, jednokratne novčane pomoći) koje je odobrila i isplatila JU Centar za socijalni rad (2.105.868 KM), tekuće pomoći dodijeljene na osnovu Odluke o dopunskim pravima porodica poginulih boraca, ratnih vojnih invalida i boraca odbrambeno-otadžbinskog rata (87.640 KM), stipendije učenicima i studentima i novčane pomoći doktorantima dodijeljene po javnom konkursu/pozivu i nagrade talentovanim učenicima osnovnih i srednjih škola (196.587 KM), tekuće pomoći kroz nabavku udžbenika za učenike osnovnih škola i prvog razreda gimnazije (56.132 KM) i besplatan prevoz učenika osnovnih i srednjih škola (175.558 KM), jednokratne novčane naknade za novorođenu djecu, refundaciju troškova procedura asistiranje reprodukcije i vaučere za porodice sa troje i više djece, dodijeljene prema donesenim pravilnicima i odlukama za 2024. godinu (107.515 KM), tekuće pomoći penzionerima (54.900 KM) i ostale doznake (38.271 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti se najvećim dijelom odnose na transfere JU Centar za socijalni rad prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za obezbjeđenje obaveznog zdravstvenog osiguranja korisnicima socijalne zaštite (32.940 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **klasifikacija rashoda po osnovu organizacije prijema i manifestacija i grantova vrši u skladu sa članom 92. stav (10) i 95. stav (1. i 3.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **dodjela grantova sportskim organizacijama i udruženjima, udruženjima u oblasti kulture i mjesnim zajednicama vrši na osnovu provedenog javnog poziva u skladu sa članom 2. stav (1) Pravilnika o kriterijumima, uslovima i načinu sufinansiranja sporta na području opštine Mrkonjić Grad, članom 3. Pravilnika o javnom pozivu, kriterijumima i načinu ocjenjivanja projekata udruženja građana/nevladinih organizacija i članom 5. stav (1) Pravilnika o postupku dodjele sredstava iz budžeta opštine Mrkonjić Grad za podršku projektima mjesnih zajednica.**

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 5.044.147 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (3.990.290 KM), otplatu dugova (834.530 KM) i ostale izdatke (219.327 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (1.658.517 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (1.941.857 KM), nabavku postrojenja i opreme (157.686 KM), investicionu imovinu (4.299 KM), nematerijalnu proizvedenu imovinu (2.821 KM), pribavljanje zemljišta za izgradnju Poslovne zone „Podovi“ (26.367 KM) i zalihe materijala, robe i sitnog inventara (198.743 KM).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata se najvećim dijelom odnose na izgradnju putne infrastrukture na teritoriji Opštine (1.292.365 KM), kanalizacije u Beogradskoj i ulici Hajduk Veljka (173.972 KM), vodovoda Donji Šehovci-Bogdani, Šehovci-Dabrac, Liskovica i pet hidranata (79.706 KM), javne rasvjete (26.981 KM), dječijih igrališta Barači i Brkića bašta (26.675 KM), mosta preko rijeke Medljanke i pješačkog dijela mosta u ulici Cara Dušana (23.388 KM).

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata se najvećim dijelom odnose na realizovane projekte rekonstrukcije ulica i puteva na području Opštine (827.135 KM), dogradnju i nadogradnju objekta JU Dječiji vrtić (269.490 KM), ulaganja u

objekat JU Osnovna škola „Ivan Goran Kovačić“ Mrkonjić Grad (51.297 KM) i regulaciju potoka Vilenjak (50.574 KM).

Na kraju obračunskog perioda, u skladu sa članom 96. stav (5. i 7.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, na stavkama planiranim u budžetu za nabavke i ulaganja u nefinansijsku imovinu izvršena je rezervacija raspoloživih sredstava u iznosu od 657.660 KM. Najveći dio sredstava rezervisan je za rekonstrukciju ulice Miloša Obilića (417.596 KM), rekonstrukciju i dogradnju objekta JU Dječiji vrtić (120.482 KM) i rekonstrukciju društvenih domova (95.553 KM).

Izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara odnose se na izdatke za zalihe medicinskog i laboratorijskog materijala za potrebe JZU Dom zdravlja (167.632 KM), te izdatke za zalihe auto-guma, radne odjeće i obuće i sitnog inventara (31.111 KM).

Izdaci za otplatu dugova su iskazani po osnovu otplate glavnice primljenih zajmova od Nove banke a.d. Banja Luka i to po ugovoru o dugoročnom kreditu iz 2020. godine iznos od 201.015 KM i po ugovoru o dugoročnom kreditu iz 2023. godine iznos od 633.516 KM.

Ostali izdaci se odnose na izdatke za naknade plata zaposlenima za vrijeme roditeljskog odsustva (200.696 KM) i bolovanja (18.630 KM), koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Za iznos utrošenih sredstava koja su građani uplatili Opštini u ranijim godinama za sufinansiranje asfaltiranja puteva umanjena su kratkoročna razgraničenja evidentirana prilikom uplata i iskazan je prihod po osnovu granta (tačka 6.3.2.1. izvještaja). Po osnovu utroška navedenih sredstava nisu iskazani ostali izdaci, kako je propisano članom 98. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se vrši evidentiranje ostalih izdataka u skladu sa članom 98. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascima PIB 01 i PIF iskazan je budžetski deficit na fondu 01 u iznosu od 177.697 KM. Neto izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u negativnom iznosu od 3.961.059 KM.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 1.713.938 KM i predstavlja zbir primitaka od finansijske imovine (17 KM), zaduživanja (2.000.000 KM), ostalih primitaka (220.221 KM) i raspodjele suficita po osnovu neutrošenih namjenskih sredstava iz ranijeg perioda (547.557 KM) umanjen za otplatu dugova (834.530 KM) i ostale izdatke (219.327 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 1.536.241 KM i predstavlja razliku između ukupnih prihoda, primitaka i raspodjeljenog suficita iz ranijeg perioda (22.002.238 KM) i ukupnih rashoda i izdataka (20.465.997 KM).

6.2. Bilans uspjeha

Prihode i rashode iskazane u Konsolidovanom bilansu uspjeha za 2024. godinu čine budžetski prihodi i rashodi koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB 01 i PIF) i prihodi i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 19.289.195 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove i transfere između različitih jedinica vlasti u iznosu od 19.205.212 KM (obrazloženi u tački 6.1.1.1. izvještaja) i prihode obračunskog karaktera.

6.2.1.1. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 83.983 KM, a odnose se na prihode od usklađivanja imovine iskazane po osnovu naplaćenih spornih potraživanja (66.062 KM), dobitke od prodaje imovine iskazane po osnovu razlike između više prodajne cijene i niže knjigovodstvene vrijednosti prodatog zemljišta u svojini Opštine (9.287 KM), pomoći u naturi (651 KM), prihode obračunskog karaktera evidentirane po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (43.148 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera u negativnom iznosu od 35.165 KM, koji su iskazani po osnovu promjena na potraživanjima za pružene usluge JU Dječiji vrtić, JZU Dom zdravlja i JU Narodna biblioteka.

Ostali prihodi obračunskog karaktera su u 2024. godini iskazani u većem iznosu za 52.977 KM, jer nije vršeno umanjeње obračunskih prihoda za naplaćena potraživanja iz prethodne godine od JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske po osnovu finansiranja neto plata pripravnika u Opštinskoj upravi, JU Centar za socijalni rad i JU Dječiji vrtić. U prethodnim godinama su obračunski prihodi bili iskazani u manjem iznosu za 52.977 KM, jer nije vršeno evidentiranje obračunskih prihoda za nastala potraživanja od JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske. Navedeno nije u skladu sa članom 71. i 72. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Centar za socijalni rad i JU Dječiji vrtić da obezbijede da se evidentiranje obračunskih prihoda za nastala potraživanja i umanjeње obračunskih prihoda za naplaćena potraživanja vrši u skladu sa članom 71. i 72. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 18.977.474 KM, a odnose se na tekuće rashode i transfere između različitih jedinica vlasti u iznosu od 15.421.850 KM (obrazloženi u tački 6.1.2.1. izvještaja) i rashode obračunskog karaktera.

6.2.2.1. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 3.555.624 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost utrošenih zaliha sitnog inventara, auto-guma, odjeće i obuće izdatih u upotrebu (31.077 KM), nabavnu vrijednost utrošenih zaliha medicinskog i laboratorijskog materijala kod JZU Dom zdravlja (161.471 KM), amortizaciju građevinskih objekata, opreme, investicione i nematerijalne imovine (3.287.072 KM), usklađivanje vrijednosti imovine po osnovu korekcije vrijednosti nenaplativih potraživanja za poreske i neporeske prihode (74.312 KM) i ostale rashode obračunskog karaktera iskazane za rashodovanje opreme po provedenom popisu u Opštinskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika (1.692 KM).

6.2.3. Finansijski rezultat

U konsolidovanom bilansu uspjeha, kao razlika prihoda (19.289.195 KM) i rashoda (18.977.474 KM), iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 311.721 KM.

6.3. Bilans stanja

U Konsolidovanom bilansu stanja na dan 31.12.2024. godine iskazane su ukupna aktiva i ukupna pasiva u neto iznosu od po 81.183.697 KM, a čine ih poslovna i vanbilansna aktiva i poslovna i vanbilansna pasiva.

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva je iskazana u iznosu od 122.838.276 KM bruto vrijednosti, 45.508.474 KM ispravke vrijednosti i 77.329.802 KM neto vrijednosti, a čine je tekuća i stalna imovina.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina je iskazana u neto vrijednosti od 3.717.723 KM (bruto vrijednost 4.724.085 KM i ispravka vrijednosti 1.006.362 KM), a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazani su u neto vrijednosti od 3.698.432 KM (bruto vrijednost 4.704.794 KM i ispravka vrijednosti 1.006.362 KM), a neto vrijednost čine gotovina u blagajni i na bankovnim računima (2.583.923 KM), kratkoročna potraživanja (597.836 KM), kratkoročna razgraničenja (172.022 KM) i finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (344.651 KM).

Kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (4.785 KM), potraživanja za nenaplaćene poreze i neporeske prihode (572.076 KM), potraživanja za poreze i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana (6.416 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (14.559 KM).

Na osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine i Uputstva o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene evidentirana su ukupna potraživanja za nenaplaćene poreske i neporeske prihode u neto iznosu od 260.587 KM, a čine ih dugoročna potraživanja (21.380 KM) i kratkoročna potraživanja (239.207 KM). Kratkoročna potraživanja se odnose na dospjela potraživanja (232.791 KM) i kratkoročna poreska potraživanja za koje je produžen rok plaćanja (6.416 KM). Sporna dospjela (redovna) potraživanja iskazana su u iznosu od 843.327 KM i sporna kratkoročno odgođena potraživanja u iznosu od 3.616 KM, koliko iznosi i njihova ispravka vrijednosti.

Na osnovu podataka iz pomoćne evidencije potraživanja koju je uspostavila Opštinska uprava, iskazana su potraživanja za nenaplaćene naknade i takse u iznosu od 339.285 KM, od čega se najveći dio odnosi na potraživanja od ŠG "Lisina" Mrkonjić Grad za naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta (178.978 KM) i potraživanja od ZP "Hidroelektrane na Vrbasu" a.d. Mrkonjić Grad za koncesione naknade za korišćenje elektroenergetskih objekata (108.919 KM). Sporna potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode iskazana su u iznosu od 117.378 KM, a odnose se na nenaplativa potraživanja za zakup opštinskih objekata, zemljišnu rentu, naknade za uređivanje građevinskog zemljišta, naknade za privremeno zauzimanje javne površine i komunalne naknade.

Kratkoročna razgraničenja su najvećim dijelom iskazana po osnovu internih potraživanja za prenos naplaćenih sredstava od koncesionih naknada sa jedinstvenog računa trezora Opštine na račun posebnih namjena za koncesione naknade Opštine (155.640 KM). U pasivi su u istom iznosu iskazana kratkoročna razgraničenja po osnovu internih obaveza.

Kratkoročna razgraničenja iskazana u aktivu, kao i kratkoročna razgraničenja iskazana u pasivi, precijenjena su za po 155.640 KM, jer prilikom sačinjavanja konsolidovanog bilansa stanja nije izvršena eliminacija internih potraživanja i obaveza između bankovnih računa Opštine, što nije u skladu sa članom 122. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 6. izvještaja).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u bruto i neto vrijednosti od 19.291 KM, a odnosi se na zalihe medicinskog i laboratorijskog materijala iskazane kod JZU Dom zdravlja.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u neto vrijednosti od 73.612.079 KM (bruto vrijednost 118.114.191 KM i ispravka vrijednosti 44.502.112 KM), a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazani su u iznosu od 6.934.871 KM, a odnose se na akcije i učešća u kapitalu (6.913.491 KM) i dugoročna potraživanja (21.380 KM).

Akcije i učešća u kapitalu iskazani su u GKT Opštine u iznosu od 6.836.628 KM, po osnovu nominalne vrijednosti učešća Opštine u kapitalu javnih ustanova i nižih budžetskih korisnika čiji je osnivač Opština. Nakon provedene procedure konsolidacije, vrijednost akcija i učešća u kapitalu u konsolidovanom bilansu stanja iskazana je u iznosu od 6.913.491 KM, a odnosi se na upisani i uplaćeni kapital JU Centar za socijalni rad (2.000 KM), JZU Dom zdravlja (3.190.372 KM), te srazmjerno vlasničko učešće Opštine u ukupnom kapitalu JU Kulturno-sportski centar (116.410 KM), Agencije za privredni razvoj (53.549 KM), KP "Park" a.d. Mrkonjić Grad (1.879.286 KM) i AD „Mladost MG“ Mrkonjić Grad (1.671.874 KM).

Prilikom sačinjavanja konsolidovanog bilansa stanja nije izvršena eliminacija osnivačkih uloga Opštine u JU Centar za socijalni rad (2.000 KM) i JZU Dom zdravlja (3.190.372 KM), što nije u skladu sa članom 122. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Zbog prethodno navedenog, vrijednost akcija i učešća u kapitalu u konsolidovanom bilansu stanja precijenjena je za 3.192.372 KM i precijenjeni su trajni izvori sredstava za 2.000 KM i finansijski rezultat ranijih godina za 3.190.372 KM, jer su nakon uvođenja JZU Dom zdravlja u trezorsko poslovanje trajni izvori iskazani u GKT po osnovu osnivačkog kapitala preneseni na finansijski rezultat ranijih godina (tačka 6. izvještaja).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u neto vrijednosti od 66.677.208 KM (bruto vrijednost 111.181.751 KM, ispravka vrijednosti 44.504.543 KM), a odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu (47.141.736 KM), dragocjenosti (1.620 KM), neproizvedenu stalnu imovinu (18.713.979 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi (819.873 KM).

Proizvedenu stalnu imovinu čine zgrade i objekti (45.340.082 KM), postrojenja i oprema (1.488.476 KM), investiciona imovina (129.843 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (183.335 KM).

Zgrade i objekti se odnose se na stambene objekte i jedinice (119.357 KM), poslovne objekte i prostore (15.296.481 KM), saobraćajne objekte (22.466.799 KM) i ostale objekte (7.457.446 KM). Vrijednost zgrada i objekata u toku godine povećana je za 3.750.897 KM, a najvećim dijelom po osnovu radova na asfaltiranju i rekonstrukciji ulica, puteva i drugih saobraćajnih objekata na području Opštine (2.395.943 KM). Takođe, značajano povećanje evidentirano je po osnovu izvršenih ulaganja u unutrašnje uređenje, kotlovcu i termotehničke instalacije na objektu JU Osnovna škola „Ivan Goran Kovačić“ Mrkonjić Grad (336.514 KM) i rekonstrukciju zgrade JU Kulturno-sportski centar (562.850 KM), koja su najvećim dijelom finansirana sredstvima budžeta Republike Srpske odobrenim za javne investicije u 2022. godini, a rezervisanim u budžetu Opštine za 2023. godinu (588.562 KM). Vrijednost zgrada i objekata je umanjena po osnovu obračunate amortizacije (2.903.325 KM).

Vrijednost zgrada i objekata je potcijenjena za 59.696 KM i za isti iznos su potcijenjene obaveze za nabavku stalne imovine, jer knjigovodstvena vrijednost zgrade JU Kulturno-sportski centar nije povećana za izvršene radove na njenoj rekonstrukciji i nisu priznate pripadajuće obaveze po ispostavljenoj okončanoj situaciji dobavljača od 28.10.2024. godine u navedenom iznosu, što nije u skladu sa članom 26. i 82. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Evidentiranje po okončanoj situaciji izvršeno je u 2025. godini.

Postrojenja i oprema odnose se na motorna vozila (341.912 KM), kancelarijsku opremu, alat i inventar (78.337 KM), komunikacionu i računarsku opremu (120.152 KM), grejnu, rashladnu i zaštitnu opremu (105.430 KM), medicinsku i laboratorijsku opremu (145.456 KM), opremu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (516.836 KM), specijalnu opremu (6.644 KM), proizvodno uslužnu opremu, alat i inventar (92.405 KM) i ostala postrojenja i opremu (81.303 KM). Vrijednost postrojenja i opreme je u toku godine povećana za 233.413 KM, a najvećim dijelom po osnovu nabavke minibusa za potrebe JU Centar za socijalni rad iz rezervisanih sredstava u budžetu Opštine za 2023. godinu (134.473 KM). Vrijednost postrojenja i opreme je umanjena za obračunatu amortizaciju (324.046 KM) i rashodovanje opreme po provedenom popisu u Opštinskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika (1.692 KM).

Neproizvedena stalna imovina odnosi se na zemljište (17.733.026 KM), ostala prirodna dobra - šume (977.417 KM) i nematerijalnu neproizvedenu imovinu (3.536 KM). Vrijednost zemljišta i šuma je u toku godine povećana za 246.500 KM, zbog ispravke uočene greške u podacima iz ranijeg perioda, a umanjena za 19.943 KM po osnovu prodaje zemljišta na osnovu odluka Skupštine opštine.

Vrijednost zemljišta iskazana u iznosu od 2.000.000 KM se odnosi na zemljišnu parcelu uz objekat JU Osnovna škola „Petar Kočić“ Mrkonjić Grad, označenu kao k.č. 1094/1 k.o. Mrkonjić Grad 2. Vrednovanje prilikom početnog priznavanja navedene parcele izvršeno je na osnovu procijenjene tržišne vrijednosti nepokretnosti preuzete iz izvještaja Pregled podataka iz fiskalnog registra nepokretnosti (od 04.02.2016. godine), koji nije sadržavao potpune i uredne podatke (objekat osnovne škole je razvrstan u rezidualnu kategoriju uobičajenu za označavanje nekategorisanog zemljišta), te nije predstavljao vjerodostojnu knjigovodstvenu ispravu u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Greška je ispravljena u toku revizije isknižavanjem navedenog iznosa iz knjigovodstvene evidencije, u skladu sa članom 115. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, te shodno tome nije data preporuka.

Pored navedenog, revizijom je utvrđeno da se površina pojedinih parcela, evidentiranih u pomoćnoj evidenciji osnovnih sredstava koju je uspostavila Opština, razlikuje od površine parcela označenih istim brojem katastarske čestice u javnoj evidenciji Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske, a određene parcele su uvedene u pomoćnu evidenciju bez navođenja podatka o broju katastarske čestice i površini. Takođe, na datum izvještavanja u pomoćnoj evidenciji nije bio evidentiran veći broj zemljišnih parcela koje su odlukama Skupštine opštine iz 2024. godine predviđene za prodaju putem licitacije ili neposredne pogodbe, kao ni školski objekat (sa pripadajućim zemljištem) u mjestu Gornja Pecka koji je odlukom Skupštine opštine dat u zakup. Zbog navedenog, vrijednost investicione imovine je iskazana u manjem iznosu za 51.658 KM, zemljišta za 9.418 KM i imovine namijenjene prodaji za 6.239 KM, što nije u skladu sa članom 29. stav (1. i 2.), 33. stav (1. i 2.) i 45. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, i zahtjevima MRS-JS 16 – Investiciona imovina (paragraf 20), MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 26 i 27) i MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja (paragraf 6, 7, 8 i 9). Navedene nekretnine su uvedene u knjigovodstvenu evidenciju u 2025. godini.

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi čine ulaganja u objekat JU Dječiji vrtić (289.239 KM), JU Osnovna škola „Ivan Goran Kovačić“ Mrkonjić Grad (50.397 KM), kino salu u zgradi Opštine (16.499 KM), saobraćajne objekte (122.515 KM), svlačionicu uz stadion (59.665 KM), društvene domove (59.974 KM), igrališta (32.670 KM), bazen (22.663 KM), vodovodnu infrastrukturu (23.724 KM), ostale objekte (47.915 KM), medicinsku opremu za Centar za bazičnu rehabilitaciju u JZU Dom zdravlja (56.951 KM) i pribavljanje zemljišta za Poslovnu zonu „Podovi“ (37.663 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **vrijednost radova na rekonstrukciji zgrada i objekata priznaje u knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u periodu kada su izvršeni i pripadajuće obaveze priznaju u periodu kada su nastale, u skladu sa članom 26. i 82. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,**
- **preduzmu aktivnosti na ažuriranju knjigovodstvene evidencije nekretnina u svojini Opštine na osnovu vjerodostojnih isprava iz zemljišne evidencije i shodno tome izvrše evidentiranje u skladu sa važećim računovodstvenim politikama za budžetske korisnike.**

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva je iskazana u iznosu od 77.329.802 KM, a čine je obaveze i razgraničenja i vlastiti izvori.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 5.235.810 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze i razgraničenja (2.427.080 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja (2.808.730 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine kratkoročne finansijske obaveze za dio glavnice duga po dugoročnim kreditima od Nove Banke a.d. Banja Luka koja dospijeva na naplatu u 2025. godini (947.792 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika (599.238 KM), obaveze iz poslovanja (427.379 KM), obaveze za grantove (4.050 KM), doznake na ime socijalne zaštite (158.185 KM), kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (290.204 KM), kratkoročne obaveze i razgraničenja sa drugim jedinicama vlasti (232 KM).

Obaveze iz poslovanja se najvećim dijelom odnose na obaveze u zemlji za nabavku robe i usluga (190.197 KM), za nabavku stalne imovine (171.245 KM), prema fizičkim licima (42.748 KM) i obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca (20.980 KM). Obaveze za nabavku stalne imovine su iskazane u manjem iznosu za 59.696 KM (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Takođe, Opština nije evidentirala obavezu po pravosnažnoj i izvršnoj presudi Okružnog privrednog suda u Banjaluci, broj 57 0 Ps090608 11 Ps od 12.09.2014. godine, u sporu koji je protiv Opštine vođen po tužbi Javnog preduzeća „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka, niti obračunala zatezne kamate koje su nastale po sudskoj odluci (do iznosa glavnice duga), zbog čega su obaveze po sudskim rješenjima u zemlji potcijenjene za 58.170 KM, a za isti iznos precijenjen je finansijski rezultat ranijih godina. Navedeno nije u skladu sa članom 82. stav (2. i 5.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja se najvećim dijelom odnose na neutrošena, unaprijed uplaćena sredstva od strane građana radi učešća u sufinansiranju asfaltiranja puteva shodno Odlukama Skupštine opštine o načinu finansiranja izgradnje infrastrukture na urbanom i vanurbanom području Opštine, koja su evidentirana kao kratkoročno razgraničeni prihod po osnovu uslovljenih donacija prema članu 109. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (126.583 KM) i ostala kratkoročna razgraničenja iskazana po osnovu internih obaveza za prenos naplaćenih sredstava od koncesionih naknada sa jedinstvenog računa trezora Opštine na račun posebnih namjena za koncesione naknade Opštine (155.640 KM). Kratkoročna razgraničenja su precijenjena za 155.640 KM (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Dospjele obaveze iz 2024. godine su izmirene do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja.

Dugoročne obaveze i razgraničenja čine dugoročne obaveze za glavnica duga po zajmovima od Nove Banke a.d. Banja Luka i to po ugovoru o dugoročnom kreditu iz 2020. godine (180.834 KM) i ugovoru o dugoročnom kreditu iz 2023. godine (2.627.897 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se priznavanje obaveza po pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama vrši u skladu sa članom 82. stav (2. i 5.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 72.093.992 KM, a čine ih trajni izvori sredstava (24.532.771 KM), rezerve (2.318.587 KM), finansijski rezultat ranijih godina (44.907.389 KM) i finansijski rezultat tekuće godine (335.245 KM).

Rezerve su najvećim dijelom iskazane po osnovu revalorizacije imovine kod Opštinske uprave (1.808.763 KM) i JZU Dom zdravlja (509.735 KM). Revalorizacije rezerve kod Opštinske uprave evidentirane su na osnovu instrukcija Ministarstva finansija Republike Srpske, a odnose se na ulog u stvarima za osnivanje AD „Mladost MG“ Mrkonjić Grad.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane su u ukupnom iznosu od po 3.853.895 KM, a odnose se na garancije primljene od izabranih ponuđača u postupcima javnih nabavki za ozbiljnost ponude i dobro izvršenje posla (24.669 KM), mjenice date Novoj banci a.d. Banja Luka kao sredstvo obezbjeđenja plaćanja za realizovane kredite Opštine (3.756.522 KM) i računarsku opremu Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske na korišćenju kod JZU Dom zdravlja (72.704 KM).

6.4. Bilans novčanih tokova

U Konsolidovanom bilansu novčanih tokova za 2024. godinu iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (19.199.311 KM), investicionih aktivnosti (29.248 KM) i aktivnosti finansiranja (2.000.000 KM). Odlivi gotovine su, takođe, iskazani po osnovu poslovnih aktivnosti (15.765.733 KM), investicionih aktivnosti (3.218.161 KM) i aktivnosti finansiranja (834.530 KM).

Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenta iskazano je u iznosu od 1.410.135 KM, po osnovu pozitivnog neto novčanog toka iz poslovnih aktivnosti (3.433.578 KM) i aktivnosti finansiranja (1.165.470 KM), te negativnog novčanog toka iz investicionih aktivnosti (3.188.913 KM).

Stanje gotovine na početku perioda iskazano je u iznosu od 1.173.788 KM, a na kraju perioda u iznosu od 2.583.923 KM.

Bilans novčanih tokova sačinjen je u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 - Izvještaji o novčanim tokovima (paragraf 18, 22, 25 i 26).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Opština je izvršila procjenu sposobnosti u smislu nastavka poslovanja, finansiranja aktivnosti i izmirenja obaveza i u Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje objelodanila da su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, a prema zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 15 (c) i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema izvještaju Prvobranilaštva Republike Srpske, na dan 31.12.2024. godine vođeno je 39 parničnih sporova, 20 izvršnih postupaka i jedan upravni spor, u kojima Opština učestvuje u svojstvu tužene strane ili tužioca.

U Napomenama uz finansijske izvještaja izvršena su objelodanjivanja u vezi sudskih postupaka veće vrijednosti i to sedam postupaka u kojima Opština učestvuje kao tužena strana po tužbenim zahtjevima u iznosu od 337.609 KM i tri postupka u kojima Opština učestvuje u svojstvu tužioca sa tužbenim zahtjevima u iznosu od 243.368 KM (bez troškova postupka i zateznih kamata).

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz konsolidovane finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2024. godine sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne opšte informacije o Opštini, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi, primijenjenim računovodstvenim politikama, stalnosti poslovanja i potencijalnim obavezama. Takođe, sačinjene Napomene upućuju na povezane informacije prezentovane u obrascima konsolidovanih finansijskih izvještaja, kako je zahtijevano članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika. Međutim, nije objelodanjen iznos salda gotovine na jedinstvenom računu trezora Opštine kod NLB Banka AD Banja Luka koji nije bio raspoloživ za korišćenje na dan 31.12.2024. godine (59.548 KM). Navedeno nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima (paragraf 59).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjiu dodatne informacije zahtijevane MRS-JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima (paragraf 59).

Revizijski tim

Ivana Marjanović, s.r.

Konstantin Pavlović, s.r.